

AB „Lietuvos veislininkystė“ kodas 302705528
Tilžės g. 335, Sutkūnų kaimas, Šiaulių rajono savivaldybė

METINIS PRANEŠIMAS 2023 m.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. balandžio 6 d. nutarimu Nr. 398 „Dėl sutikimo reorganizuojant akcinę bendrovę „Marijampolės regiono veislininkystė“ ir akcinę bendrovę „Šiaulių regiono veislininkystė“ bei vykdant Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2011 m. gruodžio 13 d. įsakymą Nr. 3D-915 „Dėl AB „Šiaulių regiono veislininkystė“ ir AB „Marijampolės regiono veislininkystė“ reorganizavimo, AB „Šiaulių regiono veislininkystė“ buvo sujungta su AB „Marijampolės regiono veislininkystė“, kurios po reorganizavimo kaip juridiniai asmenys baigė savo veiklą, o vietoje minėtų bendrovių 2012 m. sausio 2 d. buvo įsteigta AB „Lietuvos veislininkystė“ (toliau – Bendrovė), kuriai po reorganizavimo perėjo visas reorganizuotų bendrovių turtas, teisės ir pareigos.

AB „Lietuvos veislininkystė“ buveinės adresas Tilžės g. 335, Sutkūnų kaimas, Šiaulių rajono savivaldybė, Marijampolės skyriaus adresas Trakėnų g. 14, Trakiškių kaimas, Marijampolės savivaldybė, tel. 841 589071, 841 507100, 834 394111, el. paštas info@veislininkyste.lt.

Pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2023 m. sausio mėn. 1 d. iki 2023 m. gruodžio mėn. 31d.

Bendrovės veiklos strateginiai tikslai:

1. Didinti pelningumą, optimaliai išnaudojant turimus resursus.
2. Užtikrinti efektyvų ir atsakingą Bendrovės valdymą.
3. Prekių ir paslaugų asortimento didinimas.
4. Bendrovės veiklos teritorijos geografinė plėtra.
5. Užtikrinti bulių spermą pasiūlą konkurencingomis kainomis.
6. Tapti patikimu veislininkystės partneriu.

Bendrovės misija – pažangios veislininkystės paslaugos ūkinių gyvūnų augintojams.

AB „Lietuvos veislininkystė“ vizija – Veislininkystės kompetencijų centras, užtikrinantis patikimą pažangių konsultacijų, veislininkystės paslaugų ir genetinės medžiagos tiekimą.

AB „Lietuvos veislininkystė“ veikla orientuojasi į genetinės medžiagos tiekimą, kuris užtikrinamas tiek importuojant ją iš pasaulio lyderiaujančių veislininkystės įmonių, tiek Bendrovės pačios gaminamos galvijų genetinės medžiagos. Buliai reproduktoriai, iš kurių imama ir gaminama sperma yra laikomi Šiaulių padalinyje.

AB „Lietuvos veislininkystė“ dalyvaudama Lietuvoje veisiamų galvijų veislių selekcinėse programose vykdydama, stengiasi užtikrinti įvairiausio produktyvumo lygio gyvulių augintojų bandų poreikių patenkinimą.

Bendrovės gaminama produkcija yra genetinė medžiaga ūkiniams gyvūnų bandų veisimui. Buliai reproduktoriai Bendrovės genetinės medžiagos gamybai atrenkami iš kontroliuojamų bandų pagal produktyvumą, sveikatą, eksterjerą ir genetinį vertinimą, o jų patikimumas ištestuojamas atliekant genomo tyrimus. Šis būdas yra pranašesnis už seniau naudotą metodą, kai buvo vertinama pagal palikuonis, o visas vertinimo procesas užtrukdavo 4,5 – 5 metus.

Tačiau Bendrovės gaminamos genetinės medžiagos pasiūlos įvairovė bei genetinė vertė šiais dienais negali lygintis su pasaulyje lyderiaujančių genetinės medžiagos tiekėjų tiekiamą produkciją dėl jų galimybės skirti daug kartų didesnius resursus bulių reproduktorių selekcijai, todėl Bendrovė savarankiškai patenkina tik dalies Lietuvos ūkininkų ir bendrovių poreikių. Ilgą laiką buvo skiriamas minimalus dėmesys gaminti aukštos genetinės vertės genetinę medžiagą, kuri galėtų konkuruoti su įvežtine užsienio gamintojų produkcija. Prioritetas buvo teikiamas įvežtinės genetinės medžiagos pardavimams, dėl to kiekvienais metais mažėjo Bendrovės pagamintos genetinės medžiagos dozių pardavimų kiekiai ir konkurencingumas. Bendrovė susidūrė su situacija, kai gaminama daugiau bulių genetinės medžiagos dozių, nei sugebama realizuoti rinkoje. Didelė dalis per metus pagamintos produkcijos patenka į atsargas. Sandėliuojant produkciją keletą metų, jos genetinė vertė dar labiau sumažėja dėl spartaus kasmetinio genetinės medžiagos progreso visame pasaulyje.

Veislinių bulių aprūpinimui savos gamybos pašarais naudojama 136,89 ha žemės ūkio naudmenų, 45 ha Marijampolės skyriuje subnuomoti, nusprendus nebetęsti Marijampolės skyriuje vykdytų nepelningų veiklų – buliukų auginimo mėšai ir kuilių auginimo spermos gamybai. Šiuose plotuose auginamos grūdinės kultūros bei daugiametės žolės šienai. Bendrovė pilnai apsirūpina savos gamybos pašarais ir dalį grūdų parduoda.

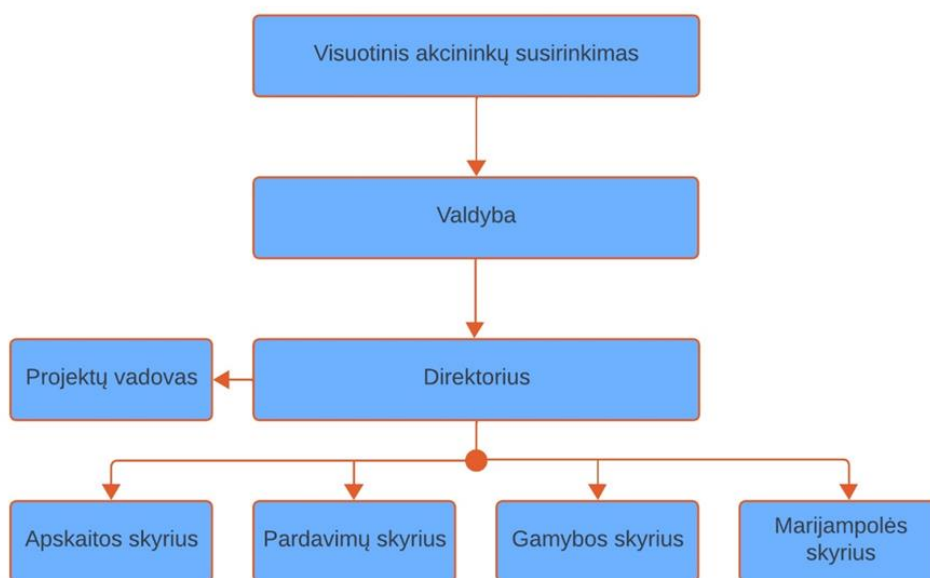
Papildoma Bendrovės veikla yra ūkininkų, bendrovių ir sėklintojų aprūpinimas eksploatacinėmis medžiagomis (movos, pirštinės, pieno filtrai), gyvulių, augalininkystės produkcijos, paslaugų pardavimas. Bendrovė, siekdama patenkinti smulkiųjų kiaulių augintojų poreikius, parduoda užsienio partnerių pagamintą kuilių reproduktorių spermą.

AB „Lietuvos veislininkystė“ įstatinis kapitalas yra 1206303 Eur. Valstybei priklausanti kapitalo dalis – 1193642 Eur, arba 98,95 procentai viso Bendrovės įstatinio kapitalo, kitiems akcininkams priklausanti kapitalo dalis – 12661 Eur, arba 1,05 procentai viso Bendrovės įstatinio kapitalo. Valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja yra Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Bendrovės įstatinis kapitalas padalintas į 4159664 paprastasias vardines akcijas. Akcijos nominali vertė - 0,29 Eur. Valstybę atstovaujantys Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijai priklauso 4116005 akcijos ir 43659 akcijos priklauso smulkiesiems akcininkams, kurių 2023-12-31 buvo 136 (vienas šimtas trisdešimt šeši) asmenys. AB „Lietuvos veislininkystė“ visos akcijos yra nematerialios. Jos fiksuojamos įrašais akcininkų asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose. Bendrovės akcijų asmeninės vertybinių popierių sąskaitos tvarkomos vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Kiekviena akcija ją turinčiam akcininkui Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia vieną balsą. Bendrovės akcininkų turtines ir neturtines teises ir pareigas nustato Akcinių bendrovių įstatymas ir kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai.

Bendrovės Šiaulių padalinyje yra įmonės administracija, bulių spermos gamybos, apskaitos, pardavimų ir pagalbinio ūkio padaliniai, o Marijampolės skyriuje – prekyba kuilių ir bulių sperma. Per ataskaitinį laikotarpį Šiaulių padalinyje buvo vykdoma bulių spermos gamyba bei prekyba, pašarų gamyba. Marijampolės skyriuje – veislinių bei penimų buliukų auginimas, kuilių spermos gamyba, o taip pat bulių ir kuilių spermos prekyba, pašarų gamyba.

AB „Lietuvos veislininkystė“ valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, kolegialus valdymo organas – valdyba. Bendrovės vienasmenis valdymo organas – Bendrovės direktorius.

1 pav. **Bendrovės valdymo - organizacinė struktūra:**

Per ataskaitinį 2023 m. laikotarpį įvyko trys visuotiniai akcininkų susirinkimai. Neeiliniame akcininkų susirinkime, kuris įvyko 2023 m. sausio 13 d., buvo svarstoma AB „Lietuvos veislininkystė“ vadovo darbo užmokesčio tvarka.

Eiliniame akcininkų susirinkime, kuris įvyko 2023 m. balandžio 27 d., buvo susipažinta su AB „Lietuvos veislininkystė“ 2022 m. metiniu pranešimu, susipažinta su nepriklausomo auditoriaus ataskaita ir auditoriaus išvada, buvo patvirtintas AB „Lietuvos veislininkystė“ 2022 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinys bei patvirtintas AB „Lietuvos veislininkystė“ 2022 m. pelno (nuostolių) paskirstymas.

Neeiliniame akcininkų susirinkime, kuris įvyko 2023 m. spalio 12 d., buvo patvirtinta audito įmonė bendrovės finansinių ataskaitų auditui 2023-2025 metams.

Pagal AB „Lietuvos veislininkystė“ įstatus, patvirtintus 2021 m. liepos 12 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu (protokolas Nr. 2), Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai.

AB „Lietuvos veislininkystė“ valdybos sudėtis 2023 metais:

1. Modestas Važnevičius, valdybos narys – 2023 01 01 – 2023 12 31 (Žemės ūkio ministerijos teisėkūros ir atstovavimo skyriaus patarėjas);
2. Karolis Tvaskus, valdybos narys – 2023 01 01 – 2023 12 31 (Žemės ūkio ministerijos turto ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas);
3. Giedrius Palubinskas, nepriklausomas valdybos narys – 2023 01 01 – 2023 12 31 (LSMU gyvūnų veisimo katedros vedėjas);
4. Petras Jurkuvėnas, nepriklausomas valdybos narys – 2023 01 01 – 2023 12 31 (UAB „PJ LT“ direktorius);
5. Ligita Ralienė, valdybos pirmininkė – 2023 01 01 – 2023 12 31 (Ligitos Ralienės ūkio savininkė).

AB „Lietuvos veislininkystė“ nepriklausomi valdybos nariai renkami vadovaujantis 1998 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23¹ straipsniu ir Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašą, patvirtintą 2015 m. birželio 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 631.

Per ataskaitinius 2023 metus įvyko 11 (vienuolika) valdybos posėdžių, kuriuose buvo apsvarstyti visi valdybos darbo plane numatyti ir metų eigoje iškilę klausimai. Posėdžiuose dalyvavo valdybos nariai:

1. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 01 09, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
2. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 02 20, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.

3. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 03 03, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
4. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 03 21, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
5. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 04 13, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
6. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 05 18, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
7. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 08 18, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
8. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 09 14, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
9. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 10 06, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
10. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 11 09, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
11. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2023 12 20, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.

Pagal 2022 m. rugpjūčio 29 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu patvirtintą AB „Lietuvos veislininkystė“ valdybos nario atlygio apmokėjimo tvarkos aprašą (protokolas Nr. 3), bendrovės nepriklausomam valdybos nariui ir valdybos nariui, kuris yra kitas atranką inicijuojančio subjekto pasirinktas asmuo, mokamas 25 proc. (1/4) atlygis nuo Bendrovės vadovui nustatyto vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Tokiam Bendrovės valdybos nariui, kuris yra Bendrovės valdybos pirmininkas – 35 proc. atlygis nuo Bendrovės vadovui nustatyto vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio; valstybės tarnautojui, einančiam Bendrovės valdybos nario pareigas, mokamas 12,5 proc. (1/8) nuo Bendrovės vadovui nustatyto vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (Galioja nuo 2022-09-01).

Bendrovės valdybos nariams 2023 metais buvo priskaičiuotas atlygis už veiklą valdyboje sumoje 58809 Eur.

AB „Lietuvos veislininkystė“ valdybos kompetencija, sprendimų priėmimo tvarka, atsakomybė, taip pat jos narių teisės ir pareigos nesiskiria nuo nurodytųjų Akcinių bendrovių įstatyme ir kituose teisės aktuose.

Bendrovės vadovą renka ir atleidžia iš pareigų, tvirtina pareiginius nuostatus, nustato jo atlyginimą, skatina jį bei skiria nuobaudas Bendrovės valdyba. AB „Lietuvos veislininkystė“ direktorius Audrius Karnišauskas dirba bendrovėje nuo 2023 m. kovo mėn. 27 d. Išsilavinimas aukštasis. Darbo užmokestis direktoriui 2023 m. buvo skaičiuojamas vadovaujantis AB „Lietuvos veislininkystė“ vadovo darbo užmokesčio tvarka, patvirtinta 2023 m. kovo 21 d., valdybos sprendimu (protokolas Nr.4). Mėnesinė alga 4150 Eur (2023-03-27 – 2023-07-31), pakeista valdybos sprendimu (protokolas Nr. 7) 5220 Eur (2023-08-01 – 2023-12-31).

Bendrovės vadovui už Bendrovės valdybos nustatytą rodiklių pasiekimą ir nepriekaištingą darbo pareigų vykdymą, pasibaigus finansiniams metams ir akcininkui patvirtinus finansinių ataskaitų rinkinį, iš Bendrovės pelno gali būti skiriama premija, kurios dydis negali viršyti 4 mėnesinės algos

pastoviosios dalies dydžių, arba iš sutaupytų lėšų, skirtų darbo užmokesčiui, - premiją, kurios dydis negali viršyti jo vienos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio.

AB „Lietuvos veislininkystė“ dividendus valstybei už 2023 metus moka pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 665 „Dėl valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ - skiriant dividendams 70 procentų Bendrovės paskirstytinojo pelno.

1 lentelė. AB „Lietuvos veislininkystė“ akcininkams skirti dividendai (Eur)

Dividendai	2022 m.	2023 m.	Palyginimas, proc.
Valstybei	119334	97310	<18,5
Smulkiesiems akcininkams	1266	1033	<18,5
Iš viso:	120600	98343	<18,5

Didžiausią Bendrovės vertę sukuria jos darbuotojai, todėl didelis dėmesys skiriamas žmogiškųjų išteklių motyvavimui, kvalifikacijos kėlimui. Bendrovėje visiems darbuotojams yra paruošti ir patvirtinti pareigybių aprašymai, kuriuose numatytos darbuotojų pareigos ir teisės bei kvalifikaciniai reikalavimai, būtini einamoms pareigoms atlikti. Bendrovės valdybos sprendimu 2023 m. spalio 6 d. patvirtintas Bendrovės pareigybių sąrašas (valdybos posėdžio protokolas Nr. 9).

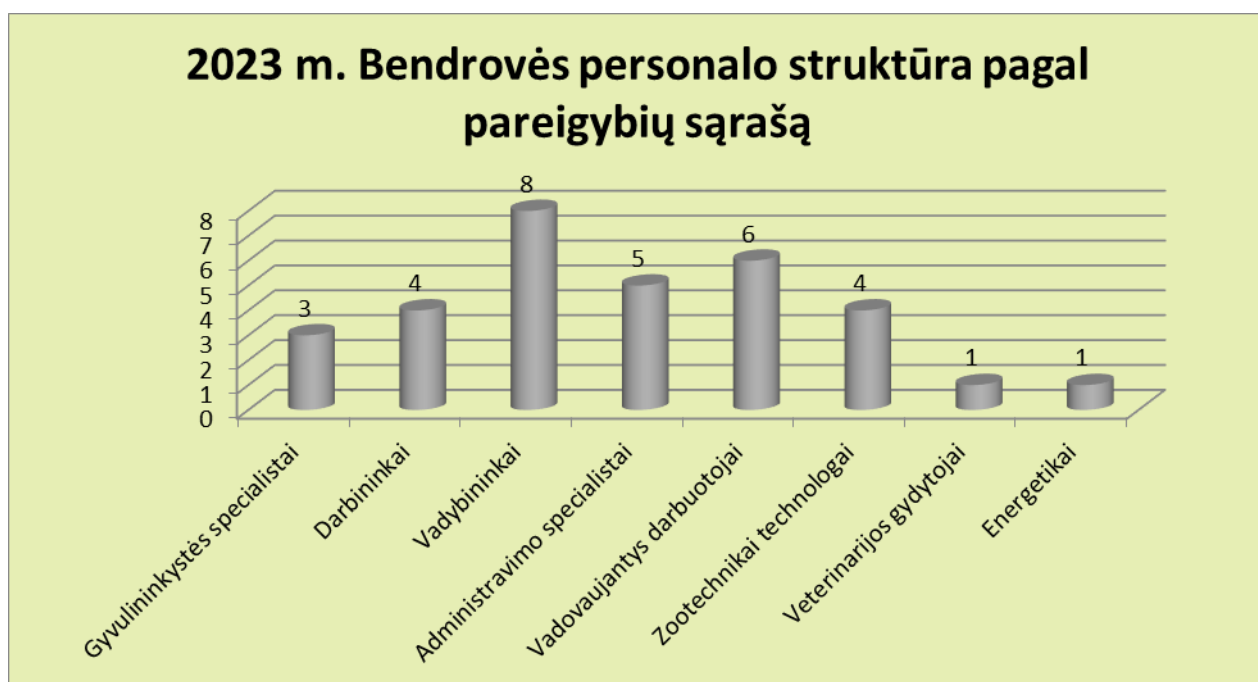
2 lentelė. AB „Lietuvos veislininkystė“ pareigybių sąrašas

Eil. Nr.	Pareigybių sąrašas	Etatų skaičius
1	Direktorius	1
2	Projektų vadovas	1
3	Vyriausiasis buhalteris	1
4	Gamybos skyriaus vadovas	1
5	Pardavimų skyriaus vadovas	1
6	Marijampolės skyriaus vadovas	1
7	Buhalteris	1
8	Zootechnikas-laborantas	4
9	Veterinarijos gydytojas	1
10	Vadybininkas	8
11	Logistas	4
12	Valytoja-laborantė	1
13	Energetikas	1
14	Bulių prižiūrėtojas	3
15	Mechanizatorius - darbininkas	2
16	Mechanizatorius - vairuotojas - pagalbinis darbininkas	1
	Viso:	32

AB „Lietuvos veislininkystė“ 2023 12 31 dirbo 22 darbuotojai iš kurių 17 dirbo Šiaulių padalinyje ir 5 Marijampolės skyriuje.

Per ataskaitinius metus buvo priimti 14 darbuotojų, tame skaičiuje 12 darbuotojų Šiaulių padalinyje ir 2 darbuotojai Marijampolės skyriuje. 2023 metais buvo atleisti 27 darbuotojai, tame skaičiuje Šiaulių padalinyje 13 darbuotojų ir 14 darbuotojų Marijampolės skyriuje. Šiaulių padalinyje pasikeitė didelė dalis darbuotojų. Marijampolės skyriuje, uždarius nepelningas veiklas, dalis darbuotojų buvo atleisti. Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius 2022 metais buvo 35, 2023 metais – 33. Bendrovėje 2023 metais vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius - 30, darbo užmokesčio fondas 781607 Eur, darbuotojų vidutinis mėnesio atlyginimas – 2171,13 Eur.

2 pav. Bendrovės personalo struktūra.

3 lentelė. AB „Lietuvos veislininkystė“ darbo užmokestis (Eur)

Metai	Vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius	Darbo užmokesčio fondas	Vidutinis mėnesio darbo užmokestis
2014	31	290239	780,21
2015	32	338231	880,81
2016	32	375732	978,47
2017	34	396052	970,72
2018	36	424325	982,23
2019	36	605011	1400,49
2020	35	604985	1440,44
2021	31	651487	1751,31
2022	31	751989	2021,48
2023	30	781607	2171,13

4 lentelė. AB "Lietuvos veislininkystė" pardavimo pajamų bei visų pajamų struktūra

Pavadinimas	2022.12.31			2023.12.31			Palyginimas +, - pardavimo pajamos
	suma Eur	pardavimo pajamų struktūra %	pajamų struktūra %	suma Eur	pardavimo pajamų struktūra %	pajamų struktūra %	
Bulių sperma	2052764	89	86	2119836	84	81	67072
Sėklinimo priemonės	61637	3	3	58933	2	2	-2704
Paslaugos žemės ūkiui	16731	1	1	12466	0	0	-4265
Gyvuliai	61557	3	3	137587	5	5	76030
Augalininkystės produkcija	104667	5	4	132530	5	5	27863
Kuilių sperma	14323	1	1	52849	2	2	38526
Viso pardavimo pajamos	2311679	100	97	2514201	100	96	202522
Ilgalaikio turto perleidimas	0	x	0	0	x	0	0
Nuoma	2176	x	0	3824	x	0	1648
Kt. netip veikla (metalo laužas, kt.)	27800	x	1	5266	x	0	-22534
Neįprastinės pajamos	0	x	0	77321	x	3	77321
Subsid.už.bulius,išmokosų pasėlius	38529	x	2	24575	x	1	-13954
Viso kitos veiklos pajamos	68505	x	3	110986	x	4	42481
Finansinė veikla - banko palūkanos	144	x	0	1212	x	0	1068
Teigiamas valiutų pokytis	0	x	0	2631	x	0	2631
Iš viso pajamos	2380328	x	100	2629030	x	100	248702

5 lentelė. AB "Lietuvos veislininkystė" sąnaudų struktūra

Pavadinimas	2022.12.31		2023.12.31		Palyginimas +, - išlaidos Eur
	suma Eur	išlaidų struktūra %	suma Eur	išlaidų struktūra %	
Pardavimo savikaina t.skaičiuje	1174011	52	1557381	62	383370
Bulių sperma	1035464	46	1148328	45	112864
Gyvuliai	15675	1	128115	5	112440
Augalininkystės produkcija	74084	3	232617	9	158533
Kuilių sperma	11516	0	17976	1	6460
Sėklinimo priemonės	37274	1	30345	1	-6929
Viso veiklos sąnaudos	1097505	48	857105	34	-240400
Bendrosios administracinės Pardavimo	1096925 580	48 0	854052 3053	34 0	-242873 2473
Viso kitos veiklos sąnaudos	0	0	112566	4	112566
Neįprastos sąnaudos	0	0	110459	4	110459
Kitos sąnaudos	0	0	2107	0	2107
Viso Finansinės veiklos	526	0	1871	0	1345
Palūkanų sąnaudos	0	0	306	0	306
Neigamas valiutų kurso pokytis	526	0	1565	0	1039
Iš viso sąnaudos	2272042	100	2528923	100	144315

AB „Lietuvos veislininkystė“ 2023 metais gauta pajamų 2629030 Eur, t.y. 248702 Eur arba 10.4 proc. daugiau lyginant su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu. Didžiausią lyginamąjį svorį pajamų struktūroje, t.y. 84 proc. užima pajamos už realizuotą bulių spermą (2023 metais šios pajamos padidėjo 67072 Eur lyginant su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu).

AB „Lietuvos veislininkystė“ 2023 metais gauta parama iš veislininkystės programos už Lietuvoje laikomų jaunų bulių vertinimą sudarė 1492 Eur nuo visų gautų pajamų.

AB „Lietuvos veislininkystė“ sąnaudos 2023 12 31 padidėjo 158082 Eur arba 11.1 proc. lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu.

Realizuotos bulių spermos savikaina padidėjo 112864 Eur. 2023 metais žemės ūkio bendrovėms ir ūkininkams, kuriems buvo reikalingas didesnis telyčių skaičius, parduota 23754 dozės seksuotos bulių spermos, t.y. 4825 dozių arba 25.5 proc. daugiau lyginant su 2022 metais. Seksuotos bulių spermos savikaina 2023 m. 3.6 karto didesnė už kitos parduotos spermos savikainą.

AB "Lietuvos veislininkystė" veikia konkurencingoje rinkoje, kurioje veikia genetinės medžiagos tiekėjai, tokie kaip UAB "Litgenas", UAB "Genimpeksas", UAB "Agrogenetika", UAB "Gameta LT", UAB "Gencentras" ir UAB "Dimedium Lietuva". Šie konkurentai siūlo ne tik genetinę medžiagą, bet ir nuolat papildo savo pasiūlą papildomomis prekėmis ir paslaugomis gyvulininkystės sektoriuje, dėl ko konkurencija dar labiau intensyvėja.

2023 m. Bendrovė susidūrė su didele kertinių darbuotojų kaita ir žinių nutekėjimu, palyginus su konkurentais. Pagrindinių konkurentų pranašumas yra tas, kad jie 2023 metais nesusidūrė su didele darbuotojų kaita, lyginant su Bendrove.

Šioje rinkoje yra ir struktūriniai iššūkiai, kaip nuolat mažėjantis gyvulių skaičius Lietuvoje. Tai sukuria spaudimą visiems rinkos dalyviams, kadangi mažėja potencialių klientų bazė, o tai savo ruožtu daro įtaką visoms įmonėms, verčiant jas kovoti dėl mažesnės rinkos dalies.

Buvusių AB „Lietuvos veislininkystė“ darbuotojų įkurta UAB "Gencentro" įmonės veikla yra teisiškai apribota dirbti su Bendrovės klientais. AB „Lietuvos veislininkystė“ 2023 metais investicijų suma sudarė 29736 Eur. Darbui rinkoje, klientų aptarnavimui įsigytas naujas automobilis TOYOTA PROACE CITY už 19000 Eur ir šildymo – kondicionavimo sistema už 10736 Eur sumą.

AB „Lietuvos veislininkystė“ 2023 12 31 buvo 20 veislinių bulių, visi Šiaulių padalinyje.

Per 2023 metus pagaminta 106 tūkst. dozių veislinių bulių spermos.

AB „Lietuvos veislininkystė“ ataskaitiniu laikotarpiu dirbo pelningai, grynasis pelnas 2023 metais – 88716 Eur, t.y. 7630 Eur arba 7,9 proc. mažesnis lyginant su 2022 metais.

Pelno sumažėjimą lėmė nelikvidžių atsargų (bulių spermos) nurašymas, kompensacijos, bendrovę palikusiems darbuotojams, už nepanaudotas atostogas, taip pat išaugę energijos kaštai, padidėję bulių laikymo išlaidos.

**6 lentelė. Pagrindiniai AB „Lietuvos veislininkystė“
2021 – 2023 metų finansiniai rodikliai (tūkst.Eur.)**

Rodiklis	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Pardavimo pajamos	1970	2312	2514
Bendrasis pelnas	1021	1138	944
Pelnas prieš apmokestinimą	229	108	100
Grynasis pelnas (nuostoliai)	211	96	89
Nuosavas kapitalas	1717	1653	1621
Nepaskirstytasis pelnas	220	163	133
Atsargos	1114	1256	1374
Per metus gautinos sumos	238	277	382
Ilgalaikis turtas	216	197	150

Trumpalaikis turtas	1876	1877	1917
Iš viso turto:	2095	2078	2071
Trumpalaikės skolos	378	425	439
Veiklos pelningumo koeficientas, %	11,6	4,7	4,1
Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE), %	12,7	5,8	5,5
Grynasis pelningumas, %	10,7	4,2	3,5
Turto pelningumas, %	10,1	4,6	4,3
Bulių spermos gamyba, tūkst. dozių	142	106	106
Įvertinta bulių, vnt	16	1	1

Įgyvendinant numatytus Bendrovės tikslus ir uždavinius iškyla įvairūs pavojai ir rizikos. Galimi pavojai ir jų valdymo principai pateikti 7 lentelėje.

7 lentelė. Galimi pavojai įgyvendinant strateginius planus.

Eil. Nr.	Uždavinys	Galimi pavojai	Pavojų valdymo būdai
1.	Grynasis pelningumo augimas	Dėl nesąžiningos buvusių darbuotojų konkuravimo veiklos, prarasti dalį pajamų.	Stebėti bei vertinti situaciją rinkoje, nedelsiant imtis nesąžiningo konkuravimo užkardymo veiksmų.
2.	Efektyviai valdyti bendrovės turtą	Klientai vėluos apmokėti už parduotas prekes ir paslaugas, galimas apyvartinių lėšų trūkumas.	Įvertinti bei atnaujinti mokėjimų surinkimo procesus bendrovėje. Nuolat stebėti vėluojančius mokėjimus ir imtis suplanuotų veiksmų siekiant mažinti pradelstus mokėjimus.
3.	Ne pagrindinių prekių ir paslaugų dalies, nuo bendrų pardavimo pajamų, dalies didinimas.	Veiklų atsisakymas nepavykus jų padaryti pelningų.	Įvertinti papildomų prekių paslaugų atsiperkamumą, numatyti konkrečius veiksmus atsiperkamumui gerinti
4.	Profesinių bei vadybinių kompetencijų ugdymas	Specialistų kaita įmonėje	Parengti kompetencijų ugdymo planą bei jį įgyvendinti

Rizikos valdymas Bendrovėje – tai sisteminis valdymo procedūrų ir priemonių taikymas, siekiant nustatyti ir valdyti tikėtinus įvykius, kurie gali reikšmingai paveikti Bendrovės veiklą, taip pat suteikti pakankamą užtikrinimą, kad veiklos tikslai bus pasiekti.

Bendrovės finansinės rizikos valdymo aprašas, patvirtintas 2014 m. gruodžio 22 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-18, apibrėžia principus, taikytinus formuojant Bendrovės finansinės rizikos valdymo politiką. Bendrovėje rizikos vertinimas ir valdymas nereglamentuojamas šiuo vienu atskiru dokumentu, tačiau rizikos vertinimas ir valdymas vykdomas remiantis atitinkamais Lietuvos Respublikos teisės aktais bei gera praktika. Vertinant ir valdant Bendrovės finansinės veiklos riziką pastoviai atliekama finansinių santykinių rodiklių analizė (likvidumo rodiklių ir mokumo rodiklių analizė) (7 lentelė) ir įvertinama Bendrovės bankroto tikimybė (8 lentelė).

8 lentelė. Bendrovės 2021 – 2023 m. finansinių santykinų rodiklių analizė.

Eil. Nr.	Metai			
	Rodikliai	2021 m.	2022 m.	2023 m.
1.	Likvidumo rodikliai	Šie rodikliai parodo bendrovės gebėjimą vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus. Kuo rodiklio reikšmė didesnė, tuo bendrovės gebėjimas vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus yra tvirtesnis, bendrovė laikoma patikimesnė. Likvidumas – vertybinių popierių arba materialinių vertybių pavertimo gryniaisiais pinigais galimybė, bendrovės sugebėjimas laiku atsiskaityti.		
1.1.	Bendrasis likvidumo koeficientas	4,97	4,42	4,37
1.2.	Absoliutus likvidumo koeficientas	1,39	0,81	0,37
1.3.	Kritinis likvidumo koeficientas	2,02	1,47	1,24
1.4.	Grynojo apyvartinio kapitalo koeficientas	1,31	1,59	1,70
2.	Mokumo rodikliai	Mokumo rodikliai plačiau nei likvidumo rodikliai leidžia spręsti apie bendrovės trumpalaikio ir ilgalaikio mokumo galimybes. Skirtumas tarp mokumo ir likvidumo rodiklių yra tas, kad likvidumo rodikliai vertina tik trumpalaikius įsipareigojimus ir trumpalaikį turtą. Mokumas – bendrovės sugebėjimas grąžinti skolas, suėjus jų mokėjimo terminui.		
2.1.	Bendrasis mokumo koeficientas	4,54	3,89	3,61
2.2.	Skolos – nuosavybės koeficientas	0,22	0,26	0,28
2.3.	Įsiskolinimo koeficientas	0,18	0,20	0,28
2.4.	Manevringumo koeficientas	1,09	1,14	1,18

Atlikus AB „Lietuvos veislininkystė“ 2021 – 2023 m. lyginamąją finansinių santykinų rodiklių analizę, galima daryti tokias išvadas:

Įvertinus Bendrojo likvidumo koeficientą, kuris parodo Bendrovės galimybę įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus, panaudojus turimą trumpalaikį turtą, analizė rodo, kad Bendrovė 2021 – 2023 m. neturi sunkumų, potencialių finansinių problemų ir nepajėgumo beveik iškart apmokėti skolų. Absoliutus likvidumo koeficientas parodo, kokią dalį trumpalaikių įsipareigojimų Bendrovė galėtų skubiai padengti kritiniu atveju, pasinaudodama faktiškai turima pinigų suma. Koeficiento dydis parodo, kiek 1 (vienas) trumpalaikių įsipareigojimų euras dengiamas pinigais ir jiems prilygintomis lėšomis. 2021 – 2023 m. šis koeficientas yra aukštas, o tai rodo, kad Bendrovė neturi problemų laiku atsiskaityti su partneriais ar tiekėjais. Kritinio likvidumo koeficiento dydis parodo, kiek 1 (vienas) trumpalaikių įsipareigojimų euras dengiamas greitai realizuojamu trumpalaikiu turtu (atėmus atsargas). Šis rodiklis 2021 - 2023 m. yra pakankamas, todėl Bendrovė neturėtų susidurti su trumpalaikio likvidumo problemomis.

Atlikta Bendrojo mokumo koeficientų reikšmių, kurios parodo, kiek 1 (vienam) Bendrovės skolos eurui tenka nuosavo kapitalo, analizė, rodo, kad Bendrovės 2021 - 2023 m. šis koeficientas yra labai aukštas ir tai yra teigiamas rezultatas, nes tai rodo, kad Bendrovės nuosavos lėšos stipriai viršija skolintas. Bendrovės Skolos – nuosavybės koeficiento, kuris parodo, kiek eurų trumpalaikių ir ilgalaikių skolų tenka vienam nuosavo kapitalo eurui, reikšmės 2021 - 2023 m. yra gerokai žemiau 0,5 ir tai rodo, kad kuo šio rodiklio reikšmė mažesnė, tuo Bendrovės padėtis mokumo atžvilgiu yra geresnė. Bendrovės Įsiskolinimo koeficiento, kuris parodo, kiek 1 (vienam) turto eurui tenka skolų, reikšmės yra žemos, o kuo rodiklio reikšmė žemesnė, tuo skolos daugiau padengtos turtu. Manevringumo koeficientas parodo, kokią nuosavo kapitalo dalį sudaro trumpalaikis turtas. Bendrovės manevringumo reikšmės yra virš 0,5 ir tai laikoma, kad padėtis yra gera.

9 lentelė. **Bendrovės 2021 – 2023 m. bankroto tikimybės vertinimas.**

Eil. Nr.	Metai			
	Rodikliai	2021 m.	2022 m.	2023 m.
1.	E. Altmano bankroto tikimybės rodiklis Z	3,79	3,45	3,44

E. Altmano bankroto tikimybės rodiklio Z reikšmių paaiškinimas:

$Z < 1,1$ – bankroto tikimybė yra labai didelė;

$1,1 \leq Z \leq 2,59$ – bankrotas yra įmanomas;

$Z \geq 2,6$ – bankroto tikimybė labai maža.

Taigi, atlikti skaičiavimai pagal A. Altmano bankroto tikimybės rodiklio (Z) metodiką, rodo, kad Bendrovės bankroto tikimybė 2021 – 2023 m. tikimybė buvo ypatingai maža.

AB „Lietuvos veislininkystė“ vykdydama Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašą, patvirtintą LRV 2010 m. liepos 14 d. Nr. 1052, apskaitą tvarko pagal apskaitos standartus, rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį ir metinių finansinių ataskaitų rinkinį bei metinį pranešimą. Metinis finansinių ataskaitų rinkinys audituojamas. Bendrovė metinį pranešimą bei metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius ir metinių finansinių ataskaitų nepriklausomo auditoriaus išvadą nustatytais terminais pateikia LR Žemės ūkio ministerijai Skaidrumo gairių nustatytu laiku ir paskelbia viešai savo internetinėje svetainėje.

Direktorius

Audrius Karnišauskas